

Behandling av utfordrende atferd hos 12 år gammel gutt med «sterk» autisme

Aasa Skartveit

Stavanger kommune

Om gutten

- 12 år
- Diagnoser: Lett utviklingshemning (IQ 70), autisme, ADHD
- Språk er innlært og monotont
- Reagerer på korte og direkte beskjeder
- Kan lese og skrive
- Har god forståelse for tall og regning
- Aktiviserer seg selv med diverse forming
- Svært interessert i PC, og bruker den temmelig avansert, særlig til å lage og redigere filmer

Utfordrende atferd

- Dunke på hake og nese
- Framprovosere neseblod
- Gni nesen med hånden, og stikke fingre i begge nesebor
- Presse ut snott og neseblod
- Legge seg ned på gulvet
- Kaste tallerken og glass i gulvet
- Svært utvelgende på hva han åt
- I butikker kan han stikke av, og gjemme seg
- I biler, særlig taxi, kan han hoppe ut og løpe inn i butikker, og ta Oddsens-kuponger
- Helt uredd for biler

Utfordrende atferd er ofte foranlediget av:

- At han ikke får tilgang til ting han ønsker
- Krav

Tiltak

Dagsplan

Miljøregler (utdrag)

- Han har autisme, og en del særegenheter som kresenhet, å ville «gilles» (kitlast), ta «Oddsen» i butikker, og sitte svært lenge med PC. Han kan reagere sterkt på grenser og krav, men han synes neppe at det er så ille som han gir inntrykk av. Han trenger forutsigbarhet, og må ha en dagsplan som må følges (se dagsplan). Ikke la ham være uten tilsyn – da kan han gjøre mye rart.

- I butikk og kiosk vil han ofte ta «Oddsen»-brosjyrer. Ikke la ham gjøre det, og styr hva han får kjøpe. Avtal med ham på forhånd hva dere skal gjøre og ikke i butikken. Han kan utagere når han ikke får ta brosjyrer og særlig godteri. Si «det nytter ikke å legge deg ned, du får det ikke likevel» eller lignende. Hvis det skjer i butikk eller kiosk, ta ham med ut. Gå inn igjen når han er rolig, og fullfør ærendet. Hvis det skjer ute, si at det ikke nytter, og la ham ligge til han gir seg. Vær alltid to med ham i butikk.

- Han kan slå seg mot haken, og presse fram neseblod. Kom ham i forkjøpet: Når han nektes noe, eller må gjøre noe han ikke vil, og viser tegn til frustrasjon, si: «(Navn), husk avtalen om PC-en» eller lignende. Si det samme hvis han begynner å slå seg eller presse fram neseblod. Hvis han fortsetter, før ham på rommet, og si at det ikke blir PC.

- Ikke «gill» eller «massér» ham, heller ikke når han ber om det, og ikke la ham gjøre det med andre. Si «Nei» eller spør «Har du lov?». Hvis han fortsetter, si klart «Nei», og avvis ham fysisk.
- Når han slår seg, vil han ofte at noen skal «blåse». Si at han er for stor til dette. Det hender også at han vil ha på plaster, uten at det trengs. Ikke la ham få det, hvis han ikke blør. Si kort hvorfor.

Ellers:

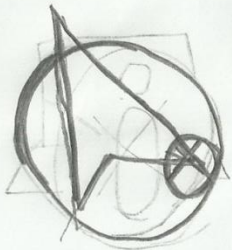
1. Han trenger en del hjelp, men avpass hjelpen etter behov.
2. Han har stort behov for rutiner, forutsigbarhet og struktur i hverdagen.
3. Han blir lett frustrert, ofte av bagateller. Han trenger derfor å få beskjed i god tid før skifte av aktivitet.
4. Imøtekom hans ønsker så langt som mulig, så han erfarer at det nytter å snakke vanlig i stedet for å utagere og selvskade.
5. Han kan spørre om hjelp, men det kan være vanskelig å forstå hva han ønsker. Vær tålmodig, og prøv å forstå.
6. Han trenger tilsyn: Han kan være alene på rommet, med døren på gløtt.
7. Vær to personal når han utagerer. Få ham opp fra gulvet, og stopp selvskadingen.

Behandling av matneking

- Han spiste ensidig: Middag var bare hvitløksbaguetter og stekte pølser. Han spiste sjelden frokost.
- Foreldre og avlastning fikk veiledning, og tiltaket ble muntlig presentert for han.
- Han måtte spise en liten mengde før han fikk gå fra bordet. Når det gjaldt frokost, var det en liten bit. Også nye og "ukjente" middager måtte han spise litt av. Så ble det gradvis økt.
- Som forsterker fikk han se TV når han hadde spist opp.
- Han viste lite problematferd, som kan skyldes at det kostet ham mindre å spise opp maten enn det kunne virke som.

Resultater

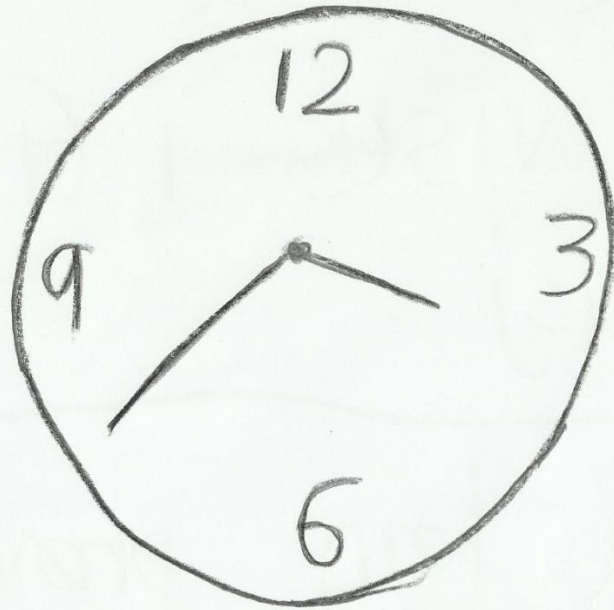
- Forsterkning av ønsket atferd har redusert utfordrende atferd.
- Ved antydning til ufordrende atferd, minn ham på avtalen om bruk av PC.
- Når det gjelder mat, spiser han i dag det meste av brød/pålegg, og middager.
- Han er flinkere til å aktivisere seg selv
- Kan uttrykke seg spontant gjennom å tegne dersom han ikke får det til verbalt
- Flinkere til å reagere på korte og direkte beskjeder
- Liker bedre å tulle og tøyse

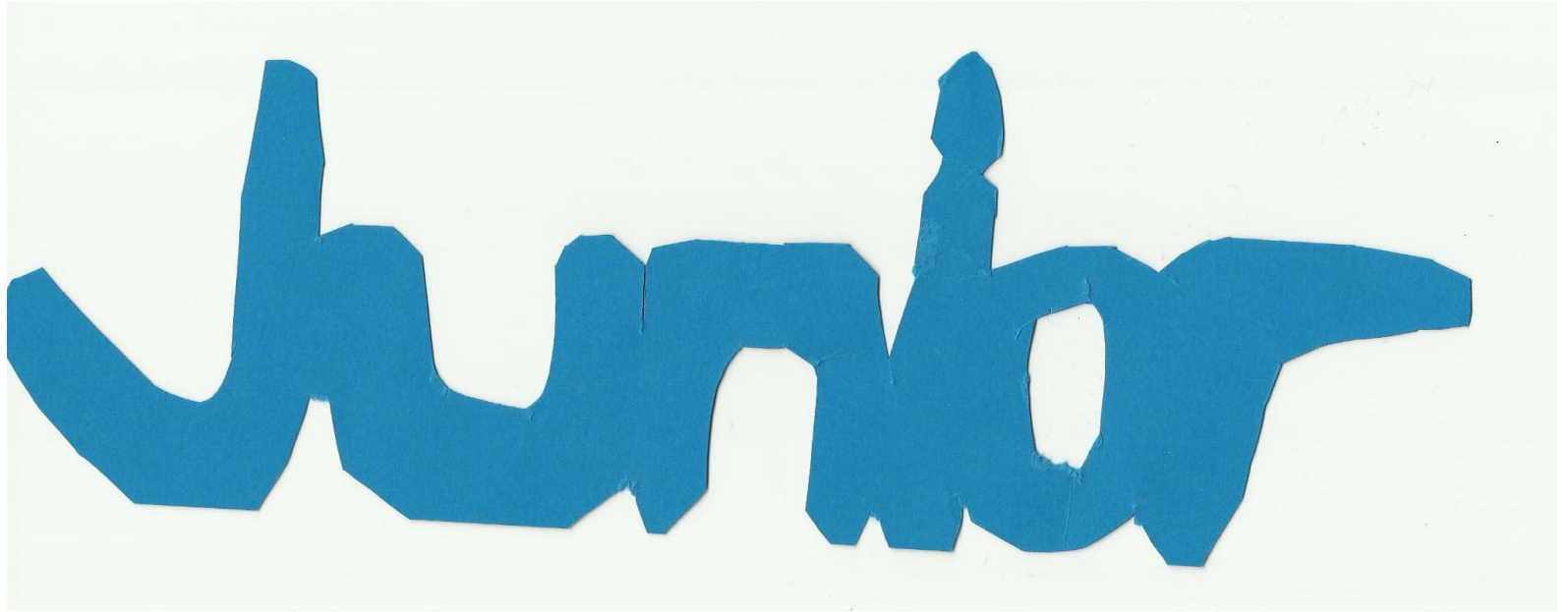
Datamaskinen er ikke
tilgjengelig fordi du ikke dunte hake

Du kan prøve dette:
Hvis du bruker internet.

Prøv på nytt

5 over halv 4
spille data

24.01.13

Mai 2013

M	T	O	T	F	L	S
29.	30.	1.	2.	3.	4.	5.
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
6.						
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
				17. mai FRI		
20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
27.	28.	29.	30.	31.	juni 1.	2.